

NATIONAL AVIATION UNIVERSITY
Department of English Philology and Translation
(Ukraine)

SIBERIAN FEDERAL UNIVERSITY
Department of Business Foreign Language
(Russian Federation)

**GENERAL AND SPECIALIST
TRANSLATION / INTERPRETATION:
THEORY, METHODS, PRACTICE**

2016

Kyiv

НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВІАЦІЙНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(Україна)
Навчально-науковий
Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології
і перекладу

СИБІРСЬКИЙ
ФЕДЕРАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(Російська Федерація)
Інститут економіки, управління
та природокористування
Кафедра
ділової іноземної мови

НАЦИОНАЛЬНЫЙ
АВИАЦИОННЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ
(Украина)
Учебно-научный
Гуманитарный институт
Кафедра английской филологии
и перевода

СИБИРСКИЙ
ФЕДЕРАЛЬНЫЙ
УНИВЕРСИТЕТ
(Российская Федерация)
Институт экономики, управления
и природопользования
Кафедра
делового иностранного языка

**ФАХОВИЙ ТА ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА**

Збірник наукових праць

Сборник научных трудов

**СПЕЦІАЛЬНИЙ
И ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПЕРЕВОД:
ТЕОРИЯ, МЕТОДОЛОГИЯ, ПРАКТИКА**

Київ
«Аграр Медіа Груп»
2016

НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВІАЦІЙНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(Україна)
Навчально-науковий
Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології
і перекладу

СИБІРСЬКИЙ
ФЕДЕРАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(Російська Федерація)
Інститут економіки, управління
та природокористування
Кафедра
ділової іноземної мови

НАЦІОНАЛЬНИЙ
АВІАЦИОННИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(Україна)
Учебно-научний
Гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології
і переклада

СИБІРСКИЙ
ФЕДЕРАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(Российская Федерация)
Институт экономики, управления
и природопользования
Кафедра
делового иностранного языка

**ФАХОВИЙ ТА ХУДОЖНИЙ ПЕРЕКЛАД:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА**

Збірник наукових праць

Сборник научных трудов

**СПЕЦІАЛЬНИЙ
И ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПЕРЕВОД:
ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ПРАКТИКА**

Київ
«Аграр Медіа Груп»
2016

УДК: 81' 25 (063)(081)
ББК Ш107я431
Ф 296

Фаховий та художній переклад: теорія, методологія, практика: збірник наукових праць / за заг. ред. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. – К.: Аграр Медіа Груп, 2016. – 436 с.

Збірник містить статті учасників ІХ Міжнародної науково-практичної конференції з питань теорії та практики перекладу, що відбулась 15-16 квітня 2016 року на кафедрі англійської філології і перекладу Національного авіаційного університету (м. Київ, Україна).

Специальный и художественный перевод: теория, методология, практика: сборник научных трудов / под общей ред. А.Г. Гудманяна, С.И. Сидоренко. – Киев: Аграр Медиа Групп, 2016. – 436 с.

Сборник содержит статьи участников ІХ Международной научно-практической конференции по актуальным вопросам теории и практики перевода, которая состоялась 15-16 апреля 2016 года в Национальном авиационном университете (г. Киев, Украина).

General and Specialist Translation / Interpretation: Theory, Methods, Practice: International Conference Papers. – Kyiv: AgrarMedia Group, 2016. – 436 p.

The book contains papers presented by the participants of the 9th International Conference on theory and practice of translation / interpretation held at the National Aviation University (Kyiv, Ukraine) on 15-16 April 2016.

Голова організаційного комітету:

Гудманян А.Г., д-р філол. наук, проф., директор Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету (Україна)

Заступники голови оргкомітету:

Сидоренко С.І., канд. філол. наук, доцент каф. англійської філології і перекладу НН Гуманітарного ін-ту НАУ;

Разумовська В.А., канд. філол. наук, проф. кафедри ділової іноземної мови Ін-ту економіки, управління та природокористування Сибірського федерального університету, голова Красноярського регіонального відділення Спільки перекладачів Росії

Председатель оргкомитета:

Гудманян А.Г., д-р філол. наук, проф., директор Учебно-научного Гуманитарного института Национального авиационного университета (Украина)

Заместители председателя оргкомитета:

Сидоренко С.И., канд. филол. наук, доцент каф. английской филологии и перевода УН Гуманитарного ин-та НАУ;

Разумовская В.А., канд. филол. наук, проф. кафедры делового иностранного языка Ин-та экономики, управления и природопользования Сибирского федерального университета, руководитель Красноярского регионального отделения Союза переводчиков России

Рекомендовано до друку вченою радою Навчально-наукового Гуманітарного інституту Національного авіаційного університету (протокол № 1 від 16.03.2016 р.)

ISBN 978-617-646-343-6

© Колектив авторів, 2016
© Національний авіаційний університет, 2016

*Sergei Antonov
Minsk, Republic of Belarus*

Dealing with Linguistic Variance in Terms of Translation

Linguistic variance, also called linguistic variability, that is regional, social, or contextual differences in the ways that a particular language is used, was always very much in vogue among scholars but professionals turned their interests to linguistic variation during the last third of the 20th century to be rewarded with impressive interdisciplinary strides of a synthetic nature.

Since the rise of sociolinguistics in the 1960s, interest in linguistic variation has developed rapidly. Now we realize that variation, far from being peripheral and inconsequential, is a vital part of ordinary linguistic behaviour. What is more, all aspects of language (including phonemes, morphemes, syntactic structures, and meanings) are subject to variation.

However, only few studies addressed the issue of how variation and change and grammatical and lexical variance in particular, link with interlingual communication through a process of translation, a translator and a recipient of a translation by studying and analyzing the pragmatic influence of a translation on a recipient, its communicative effect as well as methods used for achieving this.

There is a paradoxical situation. Linguistic variation is central to the study of language use. In fact it is impossible to study the language forms used in natural texts without being confronted with the issue of linguistic variability. Variability is inherent in human language: a single speaker will use different linguistic forms on different occasions, and different speakers of a language will express the same meanings using different forms. Most of this variation is highly systematic: speakers of a language make choices in pronunciation, morphology, word choice, and grammar depending on a number of non-linguistic factors. These factors include the speaker's purpose in communication, the relationship between speaker and hearer, the production circumstances, and various demographic affiliations that a speaker can have.

The fact that variation is thus free does not imply that it is totally unpredictable, but only that no grammatical principles govern the distribution of variants. Nevertheless, a wide range of extra-grammatical factors may affect the choice of one variant over the other, including sociolinguistic variables (such as gender, age, and class), and performance variables (such as speech style and tempo). Perhaps the most important

Аліна Столярчук. Відтворення поетонімів у перекладі художньої літератури (на матеріалі твору Клайва Стейплза Льюїса «Хроніки Нарнії» та його перекладів)	358
Ірина Струк. Збереження статусу-кво діалектів у перекладі	362
Ірина Струк, Катерина Отрішко. Граматичні особливості англо-українського перекладу художньої літератури на основі роману Д. Брауна «Код Да Вінчі»	366
Татьяна Тарасенко, Василиса Тарасенко, Enrique F. Quero Gervilla. Языковая картина мира переводчика и художественный текст (на материале испанских переводов романа М.А. Булгакова «Мастер и Маргарита»)	371
Tania Triberio. Translatability of Inventories in Russian-Italian Dictionaries. Examples.	375
Марина Троссель. Профессиональный подъязык в свете проблем перевода	380
Зарина Фарамазян, Эра Гукасова. Переводческие трансформации в художественном тексте романа Д. Сэлинджера «Над пропастью во ржи» (на материале русского и новогреческого языков)	383
Елена Филиппова. Средства и приемы передачи русских обращений-имен собственных на английский язык (на материале произведений художественной литературы XIX века)	388
Сергій Фокін. Статистичні ознаки імітації стилю перекладача (на матеріалі використання префіксального словотвору в перекладі «Дон Кіхота» М. Лукаша і А. Перепаді)	391
Дмитрий Шлепнев. Междисциплинарность и (или?) самостоятельность переводоведения	398
Світлана Шурма. Адаптація при відтворенні англомовних медіа-рекламних повідомлень українською	403
Наталья Юзефович. Обучение переводу как профессиональной деятельности: успехи и упущения	407
Gulnara Janova, Maka Murvanidze. Translation as an ELT Tool in Georgian Classes	411
Tomasz Wiech. Interpreters in Communication Disorders	414
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	419

ДЛЯ НОТАТОК

Література

1. Тодоров Ц. Введение в фантастическую литературу / Тодоров Ц. [перев. с франц. Б. Нарумова]. – М.: Дом интеллектуальной книги, Русское феноменологическое общество, 1997. – 144 с. 2. Липихина Е.Л. Структура и функции поэтонимов в художественных текстах для детей : на материале произведений А. Волкова, С. Маршака, К. Чуковского : дис. ... канд. филол. наук / Е. Липихина. – Тюмень, 2003. – 224 с. 3. Бережна М.В. Ономастикон романів Дж.К. Ролінг циклу «Гаррі Поттер» в українському та російському перекладах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук: спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / М.В. Бережна. – К., 2009. – 20 с. 4. Виноградов В.С. Введение в переводоведение (общие и лексические вопросы) / В.С. Виноградов. – М.: Издательство института общего среднего образования РАО, 2001. – 224 с. 5. Бардакова В.В. «Говорящие» имена в детской литературе / В. Бардакова // Вопросы ономастики. – Екатеринбург: Уральский ун-т, 2009. – № 7. – С. 48. 6. Гудманян А.Г. Відтворення власних назв у перекладі: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора філол. наук: спец. 10.02.16 «Перекладознавство» / А.Г. Гудманян. – К., 2000. – 40 с. 7. Kibbee D.A. When Children's Literature Transcends its Genre: Translating Alice in Wonderland / D.A. Kibbee // Meta: Translators' Journal. – 2003. – Vol. 48, № 1–2. – P. 307–321.

Ірина Струк
м. Київ, Україна

Збереження статусу-кво діалектів у перекладі

Одним із основних векторів сучасної науки про переклад є впорядкування питань, пов'язаних із вибором адекватних шляхів перекладу художньої літератури, і зокрема, передачі діалектів. Діалект відносять до найменш дослідженого й потрактованого у межах сучасного перекладознавства мовного явища, що, однак, залишається домінуючим за своєю науковою цінністю, передусім через свою реліктовість, невідповідність та нетрадиційність для лексичної системи української мови. В культурі мови перекладу діалект слід розглядати як соціолінгвальне явище, функціонування якого пов'язане насамперед з питанням розуміння, оскільки діалект – це унікальний засіб вираження емотивності на різних мовних рівнях, що виникає в результаті тривалих, складних і неоднорідних за характером історичних та мовних процесів, відповідно викликає певні труднощі в перекладачів, на плечі яких лягає відповідальність за адекватне відтворення художнього тексту. Завдання перекладача ускладнюється, коли діалект використовується в ролі носія

стилістичної інформації, що обов'язково передбачає збереження смислового навантаження першотвору.

Діалектизми входять до складу чинників, які формують ідіостиль письменника, розкривають сутність персонажа, його соціальний статус, рівень культурного розвитку, територіальну приналежність. В літературному творі діалект виконує важливу роль в утворенні семантичної композиції художнього тексту поряд з іншими стилістичними авторськими засобами. Тому, основним завданням вторинного комуніканта є збереження статусу-кво діалектизмів, тобто їх емотивного навантаження та національної унікальності в рамках мови перекладу, що дозволить не лише передати авторську інтенцію художнього тексту, а й примусити потенційного читача вийти за межі власного простору «відкрити нові грані розуміння та перейнятися іншим досвідом, відмінним від власного» [1, с. 281].

У сучасній мовній практиці склалася тенденція передавати діалект за допомогою стандартної (звичайної мови) або діалекту мови перекладу. Стандартизація – це «викривлення авторського ідіостилу внаслідок підміни авторських особливостей конвенціональними засобами друготвору» [2, с. 26]. Такий прийом перекладу діалектного мовлення передбачає руйнування самобутності та колориту мови, що, своєю чергою, може призвести до невдалої інтерпретації художнього тексту.

Ось чому принаймні дивною є думка сучасної дослідниці Р. Лепіхалме не розглядати прийом стандартизації, як такий, що згубно впливає на адекватність відтворення друготвору. Послаблення чи втрату специфічно-насиченої лексики перекладач здатний компенсувати за допомогою очікування, яке покладають на текст учасники вторинної комунікації [3, с. 247]. Таке міркування суперечить головному правилу відтворення діалекту – зберегти та донести до читача національну специфіку та колорит.

Діалект мови перекладу є певною мірою порядком для вторинного комуніканта, можливістю реалізувати численні мовні функції первинної номінації у рамках своєї культури. Частково це, звичайно ж, виправдано, «адже, з одного боку, зберігається певна нестандартність мовлення дійової особи, а з іншого – текст цільовою мовою не переходить меж одомашнення та залишається в рамках вихідної культури» [4, с. 195]. Єдиним правилом в такому випадку залишається прослідкувати, чи немає готової конструкції, частково наближеної до діалектної одиниці первинного тексту в мові перекладу. Крім того, перекладачеві важливо розуміти, що являє собою діалектна одиниця та які функції виконує у першотворі. Наприклад, слова з префіксом а- – це застарілі лексеми, поширені у мовному вжитку

першої половини XVI століття. Згодом функціонування лексеми було свідомо обмежене рамками стандартної мови. Щоправда, наразі вона все ще використовується окремими етнічними групами, зокрема представниками південно-західного діалекту США. Відповідно переклад таких одиниць має відбуватися за допомогою альтернативної пасивної лексики друготвору, яка стала такою внаслідок екстралінгвістичних факторів. Вдалим на нашу думку є такий переклад: «...we *a-watching* all the time, mind you» [5, с. 195]. – «*I завважте собі – ми вартували весь час*» [6, с. 519]. Слово *завважте* сучасна дослідниця Л.М. Підкуймуха відносить до «лексем, що мають ремарку те саме, що», тобто слово *завважити* залишилося у рамках української мови, а його наближений варіант *завважити* виступає радше як розмовна, рідковживана, діалектна лексема. [7, с. 92]. *Вартувати* – це дієслово недоконаного виду, яке, як правило, також рідко використовується в стандартній (звичайній) мові. Такі вторинні номінації дозволяють наслідувати авторський принцип та вдало відтворюють соціально-територіальну особливість цільової аномалії.

Зберегти окремі діалектні риси, як наприклад, заміна фрикативного [ð] на вибуховий [d], можливо за допомогою використання тенденцій, які існують в українській фонетичній системі, а саме підміни приголосних звуків, наприклад: [ф] на [х], [ж] → [з], [ч] → [ш], [ш] → [щ], [ш] → [с], [щ] → [сч], [я] → [є]. Прослідкуємо їх використання на прикладі окремих перекладів: (1) заміна [ш] на [щ] («страшенно» – «страшенно»), (2) [ф] на [х] («Фреді» – «Хреді»), (3) [ш] на [с] («дивися» – «дивися») [8; 9]. У такому випадку доцільними є наступні настанови сучасного російського дослідника В.К. Ланчикова: «Є можливість відтворити прийом у цілісності – чудово. Не виходить – спробуємо зберегти хоч принцип, на якому він будувався – хоч і в іншій частині тексту, хоч і в іншому матеріалі. Не виїде і так – будемо намагатися передати лише комунікативний ефект, однак, що важливо, не конвенціональними засобами» [2, с. 25].

Цікавим прикладом може послугувати переклад наступного діалектного елемента *Dunlap, jist* на українську мову за допомогою злиття імені персонажа та розмовного слова в перекладі І. Стешенко: *ДанлегіГоце*. Перекладачка використовує наближений до авторського прийому (підміна голосного звуку голосним – w/i) принцип підміни приголосного звуку приголосним (п/г). Хоч, прийом переданий не повністю – переданий лише принцип, на якому він заснований, логіку і доцільність такого засобу передачі можна вважати беззаперечною; адже удача в збереженні колориту має чергуватися із збереженням форми та смислу діалектної одиниці.

Для розуміння окремих одиниць діалектного мовлення художнього твору валідним є врахування складного комплексу чинників, від яких залежить вибір адекватного варіанта з числа можливих. Перш за все, прискіпливу увагу варто звернути на широкий та вузький контексти, де перший – це загальна смислова сітка, другий, за принципом спектрального аналізу, обирає з неї найкрасивішу і найбільш вдалу «грань» окремих смислових відтінків, та «фільтри», які відповідають за вибір адекватного відповідника при перекладі [10, с. 267].

Наприклад, цікавим є наступний приклад, де така особливість діалектної мови, як-от: неправильна координація підмета й допоміжного дієслова *it ain't* перекладається за допомогою аномалії мови вторинного тексту з схожим смисловим відтінком: «*It sounds like flattery, but it ain't no flattery*» [5, с. 134]; – «*Ви, може, подумате, що то я їй язиком мацу? Ба ні, я ї справді так думало*» [9, с. 396].

Мовні засоби, якими оперує І. Стешенко, вдало передають авторську прагматику діалектного мовлення персонажа за допомогою емотивно-насиченої лексики *язиком мацу*, модальної частки *ба*, яка власне надає реченню певного емоційно-оцінного забарвлення та граматичної аномалії друготвору *я думало*. Оскільки неправильна координація підмета й допоміжного дієслова переважно використовуються в мові людей соціально-економічного нижчого класу, до якого власне і відносимо раба Джіма, вважаємо, що смислова підміна мовної одиниці виразом *я ї справді так думало* на контекстуальному рівні відтворює семантику діалектної особливості в художньому тексті.

Головний висновок, який можна зробити, полягає у тому, що діалектне мовлення – це дещо більше, ніж просто ганджовите слово, а обов'язково засіб реалізації мовної традиції та культури окремих народностей. Звідси, лише ретельне спостереження за прийомами творення мовних одиниць, їх зовнішньою формою та внутрішнім переносним смислом здатні прокласти шлях до адекватної інтерпретації мовної одиниці. Одним словом, при передачі діалекту художнього тексту потрібно пам'ятати, що усі мовні особливості не є випадковими, недоречними чи непотрібними. Діалектна лексика – це гора. Її вершина далека і неосяжна, а шлях сходження тернистий і сповнений таємниць та несподіванок. Опинившись біля підніжжя, перекладач мусить гідно продовжувати свій шлях і лише від його наполегливості, систематичності і терпіння залежить, чи помилується читач красвидом мовного різнобарв'я, чи обмежиться буденним і звичним спогляданням «пригірських пейзажів».

Література

1. Олійник І.Д. Антропологічний вимір оцінювання перекладу: лінії перетину свого й «чужого» в україномовних інтерпретаціях казок Р. Кіплінга / І.Д. Олійник // Антропологія літератури: комунікація, мова, тілесність. – 2008. – № 25. – С. 276-282. 2. Ланчиков В.К. Топографія пошуку. Стандартизація в мові художественних перекладів і її подолання / В.К. Ланчиков. // Мости: журнал перекладачів. – М.: Р. Вален. – 2011. – № 3 (31). – С. 21-30. 3. Leppihalme R. The Two Faces of Standardization: On the Translation of Regionalisms in Literary Dialogue / R. Leppihalme // The Translator: Special Issue. Evaluation and Translation. – 2000. – Vol. 6, № 2. – P. 247-269. 4. Галас А.С. Соціальна зумовленість розвитку перекладацьких стратегій / А.С. Галас // Мова і суспільство. – 2010. – Вип. 1. – С. 189-198. 5. Twain M. The adventures of Huckleberry Finn / M. Twain; Ed. by J. Manis. – PA.: The Pennsylvania State University, 1998. – 204 p. 6. Твен М. Пригоди Тома Соєра. Пригоди Гекльберрі Фінна / М. Твен; Пер. з англ. І. Базилянської. – Х.: Школа, 2013. – 544 с. 7. Підкуймуха Л.М. Специфіка лексикографічної практики радянської доби щодо західноукраїнської лексики (на матеріалі текстів письменників літературного групування «Дванадцятка») / Л.М. Підкуймуха // Дослідження з лексикології і граматики української мови. – Дніпропетровськ: Видавництво Дніпропетровського національного університету, 2013. – Вип. 14. – С. 87-94. 8. Ребрій О.В. Сучасні концепції творчості у перекладі: [монографія] / О.В. Ребрій. – Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2012. – 376 с. 9. Твен М. Пригоди Тома Соєра. Пригоди Гекльберрі Фінна / М. Твен; Пер. з англ. І. Стешенко, В. Митрофанова. – К.: Веселка, 1990. – 496 с. 10. Сітко А.В. Проблема відтворення граматичної семантики інтерогативів засобами цільової мови / А.В. Сітко // Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики. – 2012. – Вип. 22. – С. 267-274.

*Ірина Струк, Катерина Отрішко
м. Київ, Україна*

Грамматичні особливості англо-українського перекладу художньої літератури на основі роману Д. Брауна «Код Да Вінчі»

Сучасна наука про переклад все більше уваги приділяє питанню пошуку можливих шляхів перекладу граматичних особливостей вторинного тексту. Значна відмінність між граматичним складом англійської та української мов спричиняє ряд труднощів у вторинного комуніканта, першочерговим завданням якого є не лише збереження адекватності перекладу граматичних особливостей в цілому, але і ступінь розуміння тексту потенційним читачем, тобто досягнення мети перекладу. На жаль, далеко не всі переклади граматичних

особливостей художніх творів можна з упевненістю назвати адекватними, в силу недостатньої уваги перекладача до перекладу окремих граматичних структур в тексті, що призводить до недостатньої точності перекладу. У зв'язку з цим, граматичні особливості художніх творів, як основний структурний елемент твору і носій спеціальної інформації, вимагає особливого підходу як при вивченні, так і при перекладі в силу деяких властивостей і особливостей, властивих лише англійській мовній системі.

Загалом, усі граматичні особливості первинного тексту, які викликають труднощі при перекладі, прийнято поділяти на такі, як-от: (1) труднощі, спричинені розбіжностями в будові мов, тобто наявністю різних граматичних категорій, форм та конструкцій; (2) труднощі, що стосуються обсягу змісту подібних форм і конструкцій у двох мовах; (3) граматичні явища мови тексту оригіналу, що мають відмінні від відповідних граматичних явищ мови перекладу функціональні характеристики; (4) граматичні явища, що мають різні частотні характеристики в мовах оригіналу й перекладу, викликані розбіжностями в мовно-стилістичних нормах текстів мовами оригіналу й перекладу [1, с. 17-18].

Можливості та вміння правильно аналізувати граматичну будову речень іноземної мови, правильно конструювати речення в перекладі відповідно до норм рідної мови і жанру перекладу є однією із обов'язкових умов адекватного перекладу. Саме тому, найбільший комплекс граматичних проблем перекладу стосується розуміння синтаксичної структури та морфологічного складу речень, що є безпосередніми носіями предметної інформації. Найбільшою ваги набуває саме функціонально-стилістичний рівень речення, який певним чином включає в себе морфологічний рівень [1, с. 15-16].

Англійська та українська мови характеризуються лише незначною кількістю висловлювань, що мають ідентичну синтаксичну структуру та порядок компонентів. Більшість речень при перекладі потребують застосування граматичних трансформацій, які сприяють адекватній передачі смислу первинного тексту [1, с. 22]. Під граматичною перекладацькою трансформацією розуміють зміну граматичних характеристик слова, словосполучення або речення в перекладі. Оскільки граматики та лексика тісно пов'язані, значна кількість перекладацьких трансформацій має змішаний характер, тобто при перекладі відбуваються одночасно як лексичні так і граматичні зміни.

Дослідження вченими особливостей перекладу граматичних особливостей художнього тексту знайшло своє відображення у створенні різних класифікацій граматичних трансформацій на основі припущень і власного практичного досвіду. Наприклад, дослідники